

מערך שיעור

הצהרת בלפור

עוגני השיעור

שכבת גיל: כיתה ד

ציר מוביל: הקמת המדינה שלי

רעיון מרכזי: הצהרת בלפור הייתה צעד חשוב בדרך להקמת מדינת ישראל. היא ביטאה לראשונה הכרה בין-לאומית בזכותו של העם היהודי לבית לאומי בארץ ישראל.

נושא: הצהרת בלפור

מיומנויות:

אוריינות לשונית – קריאה והבנת טקסט היסטורי.

חשיבה יצירתית – ניסוח כותרת לעיתון.

הבעה בעל-פה ובכתב – שיתוף וכתובה חופשית.

ערכים וסוגיות לדיון:

- **שייכות וזהות:** חיזוק הקשר של התלמידים לעם היהודי ולמדינת ישראל.
- **תקווה:** הבנה שהצהרת בלפור סימלה חלום גדול של עם שלם.
- **אחריות הדדית:** הבנה שהקמת המדינה הייתה תהליך משותף שנבנה יחד.
- **אמונה והתמדה:** לימוד על הכוח של עמים להיאבק על עתידם לאורך זמן.

בין-תחומיות: היסטוריה, שפה, אומנות

פתיחה

מטרות: להבין מהי הצהרת בלפור וכיצד היא מבטאת הבטחה לעם היהודי להקים בית בארץ ישראל.

מה עושים?

1. שואלים: מהי הבטחה? ומה אתם מרגישים כשמקיימים או לא מקיימים אותה?
2. דיון קצר: הבטחות מחיי היום-יום (חברים, משפחה, הורים).
3. מעבר לנושא: גם לעמים יש חלומות והבטחות גדולות – והיום נכיר אחת כזו, שהייתה חשובה מאוד להיסטוריה שלנו.

למידה פעילה

מטרות: התלמידים יבינו את משמעות ההצהרה ויבטאו את תחושת התקווה וההתרגשות של העם היהודי באותה תקופה.

מה עושים?

1. הצגת צילום ההצהרה או תמונה של ארתור ג'יימס בלפור.
 2. מסבירים: בלפור היה שר החוץ הבריטי, שכתב בשנת 1917 מכתב רשמי לתנועה הציונית.
 3. צפייה בסרטון – הצהרת בלפור מסרטון תוכנית חדשות מהעבר: (עד דקה 11:00). סרטון הצרת בלפור
 4. דיון כיתתי:
- למה זה כל כך חשוב שמעצמה גדולה כתבה מכתב כזה?
איך לדעתכם הרגישו היהודים כששמעו על זה?
האם כבר הייתה מדינה? (להדגיש: עוד לא!)
5. משימה: יצירת "כותרת לעיתון ההיסטורי"
כל קבוצה תיצור כותרת לעיתון משנת 1917 בעקבות הצהרת בלפור, הכוללת משפט הסבר קצר וציור שמבטא את ההתרגשות מהרגע (בספח 2).

מה צריך?

תמונה של בלפור או צילום ההצהרה המקורית, סרטון דפי עבודה לכתיבת כותרות (בספח 2) טושים, צבעים ודפי ציור

עיבוד וסיכום

מטרות: לחזק את ההבנה שהצהרת בלפור הייתה צעד ראשון בדרך להקמת המדינה, ולחבר לערכים של תקווה ואמונה.

מה עושים?

1. שואלים: האם מכתב יכול לשנות היסטוריה?
2. שיח כיתתי קצר: מה למדנו מהצהרת בלפור על כוח של תקווה, אמונה ושיתוף פעולה.
3. מסכמים: הצהרת בלפור הייתה הבטחה חשובה לעזור לעם היהודי לקבל בית בארץ ישראל – צעד ראשון בדרך להקמת מדינת ישראל.

להמשך המסע

איזה חלום גדול התגשם אצל המשפחה שלנו? כתבו או ציירו על כך והביאו לשיעור הבא.

צידה לדרך (נספחים)

נספח 1:

- רקע היסטורי קצר על בלפור והצהרה
- סרטון הצרת בלפור

נספח 2: דף יצירה – כותרת לעיתון

דף יצירה – כותרת לעיתון משנת 1917

דמיינו שאתם כתבים בעיתון בשנת 1917 – היום שבו התפרסמה הצהרת בלפור! עליכם ליצור עמוד עיתון שמספר לקוראים על הרגע ההיסטורי.

1. הכותרת שלי: כתבו כותרת גדולה ומרגשת לעיתון שלכם. לדוגמה: 'בריטניה תומכת בעם היהודי' או 'חלום הבית היהודי מתקרב!'
2. משפט הסבר: הוסיפו משפט קצר שמסביר לקוראים מה המשמעות של ההצהרה ולמה היא מרגשת.
3. ציור לעיתון: ציירו כאן תמונה שתלווה את הכתבה. למשל: מגילה, דגל ישראל, משפחה יהודית שמחה או ספר תנ"ך פתוח.

שם: _____
תאריך: _____

כותרת לעיתון - שנת 1917

דמיינו שאתם כתבים בעיתון בשנת 1917
היום שבו התפרסמה האהרת בלפור! עליכם ליצור עמוד עיתון שמספר לקוראים על הרגע ההיסטורי.

הכותרת של:
כמה כאן כותרת גדולה
וארשתלעיון שלכם

לדגאיה:

'ברטנה עמכת בלם
היהודי' או 'לום הבית
היהודי מערקבי'

צור לעתון:
צירו כאן עמודי שטתונה
את הכתבה

אשף: מילנה, דילן ושראל.
משפחה יהודית שאתה, או
ספר תלך פתוח.

אשפט הכתבה:
הוסיפו משפט קצר שאסביר
לקוראים מה המשמעות של
ההצהרה ולמה היא מרגשת